

УДК 711

Гордієнко С.М.,
к.т.н., доцент Завальний О.В., Сосіпатов А.М.,
Харківський національний університет
міського господарства ім. О.М. Бекетова

РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ І ПЕРЕВЕЗЕНЬ ПАСАЖИРІВ ГРОМАДСЬКИМ ТРАНСПОРТОМ У МІСТАХ УКРАЇНИ

Запропоновано п'ять елементів, рекомендованих Глобальним планом ООН здійснення Десятиріччя дій із забезпечення безпеки дорожнього руху, які слід покласти в основу реформованої національної системи безпеки дорожнього руху в Україні.

Безпека дорожнього руху (БДР) – виключно важлива складова якості території та якості життя населення сучасного міста і зони його впливу.

В основу реформованої національної системи БДР в Україні пропонується покласти п'ять елементів, рекомендованих Глобальним планом ООН здійснення Десятиріччя дій із забезпечення БДР 2011–2020 рр. [1].

Елемент 1 – Управління безпекою дорожнього руху:

- координація роботи відповідальних за БДР органів і служб життєзабезпечення;
- підвищення якості збираних даних про ДТП шляхом приведення їх у відповідність до міжнародно-визнаних визначень і методів підготовки статзвітності;
- включення елементів дорожньої безпеки в землекористування, міське планування і транспортне планування [1];
- створення систем керування рухом у містах на основі ГІС-технологій;
- ефективне регулювання швидкості силами ДАІ (дорожньої поліції) та за допомогою заходів "заспокоєння дорожнього руху" [1];
- відновлення масової підготовки водіїв автобуса (в т.ч. особливо великої місткості) на базі державних регіональних навчально-курсівних комбінатів.

Елемент 2 – Більш безпечні дороги та мобільність:

- оптимізація управління територією з пріоритетністю вирішень, які передбачають меншу потребу у використанні транспорту і менші ризики ДТП;
- проектування більш безпечних доріг і встановлення вимоги про незалежну перевірку дорожньої безпеки у зв'язку з новими будівельними проектами [1];

- будівництво і реконструкція ВДМ (дороги в обхід населених пунктів; контури магістралей безперервного руху навколо центрів міст; магістралі загальноміського значення з облаштуванням надземних і підземних пішохідних переходів; перетинання в різних рівнях у складних вузлах; нормативна освітленість вулиць; магістралі на пан'європейських міжнародних транспортних коридорах);
- розвиток екологічно безпечних видів громадського транспорту (метрополітен, трамвай, тролейбус, електропоїзди залізниці, LRT, монорейковий транспорт);
- стимулювання використання населенням громадського транспорту і відмови від трудових поїздок індивідуальними автомобілями;
- створення на магістралях відокремлених смуг для громадського транспорту;
- забезпечення пріоритету трамвайного і тролейбусного руху на перетинаннях;
- виконання вимог законодавства про усунення невиннованого дублювання автоперевізниками ліній електротранспорту (Державна цільова програма розвитку міського електротранспорту на період до 2017 р., затверджена постановою КМУ від 29.12.2006 № 1855) і вимог до перевезень автобусами в експресному режимі руху (Закон України «Про автомобільний транспорт»);
- приведення у відповідність до законодавства умов роботи зупинок громадського транспорту (облаштування з'їзду із смуги руху поза небезпечною ділянкою вулиці на достатній для маневру відстані від мостів і шляхопроводів);
- реконструкція трамвайних і тролейбусних ліній за новітніми технологіями;
- формування системи транспортно-пересадочних вузлів для підвищення безпеки і комфорту пересадок пасажирів і для розвантаження проїзної частини;
- перенесення міжміських автовокзалів із центральних частин міст до периферійних транспортних вузлів;
- спорудження приміських автостанцій біля периферійних транспортних вузлів, а також створення умов для зручної пересадки в інших транспортних вузлах;
- створення пішохідних зон на території історико-культурних ареалів міст;
- створення належних умов для безпечного користування велосипедами (велосипедні доріжки та місця паркування);
- впорядкування місць паркування (обов'язок спорудження паркінгів в нових будівлях; "перехоплювальні" паркінги біля периферійних транспортних вузлів; заборона паркування на проїзній частині в центрах найбільших міст);
- розвиток системи одностороннього руху транспорту в центрах міст;

– розроблення національного стандарту, що регламентує безпечне розташування зовнішньої реклами відповідно до нормативно-правових актів Євросоюзу.

Елемент 3 – Більш безпечні транспортні засоби:

- створення банку даних про забезпеченість рухомим складом підприємств громадського транспорту, його стан і рівень гарантованої якості;
- оновлення парку трамвайних вагонів, тролейбусів і автобусів з вичерпаним ресурсом шляхом закупівлі сучасного вітчизняного рухомого складу, сервісні, технічні та економічні показники якого відповідають європейським вимогам;
- скорочення кількості рухомого складу автоперевізників шляхом поетапної заміни автобусів малої місткості на автобуси середньої та великої місткості.

Елемент 4 – Більш безпечна поведінка користувачів доріг:

- здійснення обов'язкового моніторингу проходження водіями громадського транспорту перед- і післярейсового медичного контролю;
- упровадження інструментального контролю режиму руху, праці та відпочинку водіїв громадського транспорту (оснащення рухомого складу контрольним телекомунікаційним і навігаційним обладнанням, цифровими тахографами);
- розповсюдження практики проведення конкурсів професійної майстерності молодих водіїв трамвая і тролейбуса також на автобусні підприємства.

Елемент 5 – Заходи у відповідь після аварій:

- підвищення оперативності реагування на аварійні ситуації та поліпшення здатності систем охорони здоров'я забезпечувати невідкладну меддопомогу [1].

Список використаних джерел

1. Десятилетие действий по обеспечению безопасности дорожного движения 2011–2020 гг. // Веб-сайт ООН [Электронный ресурс] : <http://www.un.org/ru/roadsafety>. – Нью-Йорк, 2015.

Аннотация

Предложено пять основных элементов, рекомендованных Глобальным планом ООН осуществления Десятилетия действия по обеспечению безопасности дорожного движения, которые необходимо положить в основу реформированной национальной системы безопасности дорожного движения в Украине.